

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/90/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620201637
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5620201637.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti o maloletú K. D. X., nar. XX. X. XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky V. B., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom W. R. XXX, okres R. V., t. č. bytom W. X, A. Č.. XX, R. V., a otca Q. X., nar. X. X. XXXX, trvale bytom V. C. C., t. č. bytom S. T. XXXX/XX, S. T., v konaní o návrhu starej matky F. E., nar. XX. X. XXXX, a jej manžela Q. E., XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom W. R. XXX, okres R. V., zastúpení advokátom JUDr. Miloslavom Hrickom, so sídlom Ulica 1. mája 709, Liptovský Mikuláš, na zverenie maloletej do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, za účasti Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, takto

rozhodol:

I. Maloletá K.N. D. X., nar. XX. X. XXXX, sa zve ru je do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov - manželov F. E., nar. XX. X. XXXX, a Q. E., nar. XX. XX. XXXX, obidvaja trvale bytom W.J. R. XXX, ktorí sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu ako rodičia; právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok majú iba v bežných veciach.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej výživným v sume 30,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej výživným v sume 100,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

J.. F. E. a Q. E. s ú p o v i n n í raz ročne, vždy k 31. 1. každého kalendárneho roka, podať súdu správu o výkone náhradnej osobnej starostlivosti, o maloletej, o jej zdravotnom stave, o vzdelávaní, osobitných potrebách.

V. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš p r e d l o ž í súdu dvakrát ročne, vždy k 31. 1. a k 31. 7. každého kalendárneho roka, správu o výkone spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti o maloletú.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia podali na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 2. 6. 2020 návrh na zverenie maloletej K. D. X., nar. XX. X. XXXX, do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadajú, aby súd dočasne zveril maloletú do ich starostlivosti.

Svoj návrh odôvodnili tým, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/51/2018 zo dňa 27. 6. 2018 bola schválená rodičovská dohoda, ktorou bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec sa o dieťa nezaujíma, od narodenia ju bol pozrieť trikrát. Matka má aktuálne partnera, s ktorým čakajú dieťa. Navrhovatelia poukázali na to, že matke so starostlivosťou o dieťa pomáhajú od jeho narodenia. Dlhodobo sa o maloletú starali a starajú, žila s nimi v spoločnej domácnosti, kde má zariadenú samostatnú izbu. V novembri 2019 sa maloletá do ich domácnosti presťahovala natrvalo. Dôvodom bol partnerský život matky. Aktuálny partner matky sa o maloletú nezaujíma, skôr mu prekáža. Matka a stará matka uzavreli dohodu o osobnej starostlivosti, podľa ktorej sa do vyriešenia veci bude o dieťa starať stará matka. Matka si tak uvedomuje nevhodnosť jej osobnej starostlivosti a súhlasí so zverením maloletej do starostlivosti navrhovateľov.

2. Na základe žiadosti súdu doručil dňa 22. 6. 2020 kolízny opatrovník správu z prešetrenia pomerov v rodine dieťaťa. Matka býva spolu so svojim súčasným priateľom X. Č. v dvojizbovom nájomnom byte v R. V.. Byt je kompletne zariadený, napojený na energie, udržiavaný v čistote a poriadku, maloletá má vlastnú posteľ a kútik s hračkami. Matka je aktuálne práceneschopná z dôvodu tehotenstva. Jej priateľ je nezamestnaný, privyrába si príležitostnými brigádami. Otec maloletej má stanovené výživné vo výške 100,- eur mesačne, svoju vyživovaciu povinnosť si, podľa slov matky, neplní. Pomery v domácnosti matky boli prešetrované aj na základe anonymného podnetu, v ktorom sa uvádzalo, že z bytu počuť krik a plač dieťaťa. Matka a jej priateľ vtedy tvrdili, že sa občas pohádajú, ale nie v prítomnosti maloletej. Stará matka dieťaťa býva spolu s manželom a dvomi dospelými synmi v trojizbovom byte v W. R.. Domácnosť je kompletne zariadená, udržiavaná v čistote a poriadku. Maloletá má k dispozícii vlastnú detskú izbu, prispôbenú jej potrebám. Prostredie je podnetné a vhodné na výchovu a starostlivosť o maloletú. Stará matka pracuje ako účtovníčka v maklérskej spoločnosti V. a jej manžel ako mestský policajt v R. V.. Spoločne dosahujú príjem okolo 1700,- eur mesačne, uhrádzajú všetky potreby maloletej. So starou matkou sa začal kontaktovať otec maloletej, ktorý chcel vedieť číslo účtu na úhradu výživného. Otec sa telefonicky vyjadril, že bude súhlasiť s náhradnou osobnou starostlivosťou o dieťa. Stará matka uviedla, že maloletá je u nich sústavne od 12. 3. 2020, keď sa začala pandémia COVID-19. Matka je s maloletou v pravidelnom telefonickom kontakte, bola ju raz navštíviť aj osobne. Kolízny opatrovník v správe odporučil, aby súd návrhu na vydanie neodkladného opatrenia vyhovel. Je v záujme maloletej, aby vyrastala v pokojnom prostredí, ktoré má u starej matky a jej manžela vytvorené. Prostredie matky v súčasnosti vykazuje patologické známky (údajné užívanie marihuany priateľom, hádky, nezvládanie výchovy).

3. Uznesením č. k. 1P/90/2020-38 zo dňa 1. 7. 2020 súd rozhodol neodkladným opatrením o zverení maloletej K. D. X. do starostlivosti starej matky F. E. a jej manžela Q. E., do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

4. Na pojednávaní dňa 15. 12. 2020 navrhovatelia, prostredníctvom svojho zástupcu, zotrvali na návrhu na zverenie maloletej do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti kolízneho opatrovníka, ktorý svoju neprítomnosť riadne ospravedlnil, nežiadal o odročenie pojednávania.

5. Z vyjadrenia navrhovateľky F. E. vyplýva, že matka sa o maloletú dcéru nedokáže postarať, a ani jej partner si nevie nájsť cestu ku jej vnučke, v byte ju nechce. Vnučka sa zdôverila, že matkin partner po nej kričí. Napriek žiadosti adresovanej dcére, aby sa malej zastala, náprava nenastala. Keď dcéra pracovala, malú niekedy brávali zo škôlky, prenocovala u nich a ráno ju zaviedli do škôlky. Keď začala koronakríza, vyzdvihli malú zo škôlky, ale jej matka sa o ňu nezaujímal, povedala, že K. pri nej nemôže byť. V máji bola malá u svojej matky týždeň, taktiež bola na návšteve u nej v júni. Dcéra jej opäť povedala, že K. nemôže byť s ňou, a žiadala svoju matku, aby si dala žiadosť o zverenie vnučky do náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka poukázala na postoj dcéry, keď táto si vybrala život so svojim priateľom, ktorý ju obmedzuje. Samotná navrhovateľka sa vyjadrila, že K. v takom prostredí neponechá. K tomuto postoju ju viedlo zistenie o fyzickom násilí páchanom na jej dcéru jej partnerom. Pár krát videla viditeľné stopy na jej tele po fyzickom napadnutí, dcéra to však nechce riešiť. Vybrala si takýto život, a ona (navrhovateľka) to musí rešpektovať. Na malej nepozorovala známky násillia, avšak, keď odchádzala naposledy od matky, asi v júni 2020, bola rozrušená. Nemá pocit, že by chcela ostať pri matke, avšak nevie, čo jej povedali, pretože, keď sa vrátila, bola šťastná a rozbehla sa ku nej a ku manželovi. Za domov považuje ich domácnosť. Malá potrebuje, aby sa jej niekto venoval, hral sa s ňou.

6. Manžel navrhovateľky vyhodnotil situáciu tak, že maloletej K. bude u nich lepšie, ako pri jej matke. Pri matke nie je vhodné prostredie na výchovu dieťaťa. Striedala partnerov, K. ani nevedela, kto je jej otec. V podstate od jeden a pol roka sa o ňu starajú oni. Predchádzajúci partner matke pomáhal, potom začali medzi nimi nezhody, následne si našla terajšieho partnera, situácia začala byť neúnosná, katastrofálna. V. sa musela odsťahovať z bytu na ul. W., kde bývajú doteraz. Raz zavolala V. svojej mame, aby prišla po malú, že u nich nemôže byť. Keď prišla malá ku nim, nemohol sa na to dívať, bola špinavá, usoplená, pritom bola u matky len dva-tri dni. Odvtedy je K. u nich, s výnimkou návštevy u matky v júni. Vtedy sa niečo v byte stalo, po návrate malá týždeň riadne nespala, budila sa v noci, revala, vstávala s plačom. Teraz vidí, že celú noc spí v kľude. U neho (navrhovateľa) došlo po podaní návrhu ku situácii, keď bol s ním rozviazaný pracovný pomer kvôli odsúdeniu za požitie alkoholu. Udalosť sa stala tak, že mal stretnutie po 35. rokoch v nedeľu. Nasledujúce ráno si neuvedomil, že keď sadne do auta, môže ešte nafúkať. Nepociťoval v sebe alkohol, necítil sa zle. Lútuje toho, znáša s tým spojené následky, prišiel o prácu, musel absolvovať všetky vyšetrenia, psychologické, psychiatrické, hľadá si inú prácu. Stalo sa mu to prvýkrát v živote, išlo o exces. V živote nemal žiaden problém s alkoholom, ani iné priestupky, nič. Veľmi ho to mrzí, avšak už to nezvráti. Pokiaľ ide o matku maloletej, musela sa odsťahovať z pôvodného bytu s terajším partnerom z dôvodu sťažnosti susedov, v byte býval u nich krik, hlasná hudba, rušenie nočného kľudu. V. má svojskú, tvrdohlavú povahu, myslí si, že nikto nemá pravdu, len ona, všetci naokolo sú zlí, len ona je dobrá. Pozná ju od jej trinástich rokov, keď môžu, pomôžu jej, avšak ona má vždy svoju pravdu. Aj ona potvrdila, že sa o dcéru nedokáže postarať z hľadiska situácie, v akej sa nachádza, a z hľadiska jej partnera. On trvá na návrhu. V súčasnosti je práceneschopný, poberá nemocenské dávky vo výške 760,- eur mesačne, majú s manželkou i úspory. Od januára má prisľúbenú inú prácu.

7. Matka maloletej vyjadrila súhlas s návrhom svojej matky a jej manžela na zverenie maloletej do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Tvrdenia prezentované na pojednávaní v zásade nespochybnila. Myslí si, že je dobrá matka, ale K. dobrou matkou nebola. Nezastala sa jej, nedokáže to. V starostlivosti o K. jej bráni jej vzťah s jej partnerom. Nie je to fungujúci vzťah, avšak ona to nechce riešiť. Nemyslí si, že prostredie u nich je vhodné pre dcéru. Jej sa narodilo ďalšie dieťa, ona nemá priaznivú finančnú situáciu, nedokáže sa postarať o dve deti, ani po finančnej stránke. Jej príjem je okolo 500,- eur mesačne. Partner zarobí na brigádach 150 - 300,- eur mesačne. Keď jej K. otec posielal výživné, peniaze dávala svojej matke, naposledy to bolo asi v máji 100,- eur. Je si vedomá, že má vyživovaciu povinnosť, aj keď bude dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti. Ona alkohol nepožíva, ani jej partner, ani iné návykové látky. V minulosti brala návykové látky, bolo to dávno, chodila ešte do školy. Keď bola dcéra u nich na návšteve, prosila svojho partnera, aby bolo doma všetko v poriadku, ale nedokázala udržať tento stav trvalo. Nevie, ako to bude s dcérou riešiť do budúcnosti, jej partner K. nechcel.

8. Otec maloletej, Q. X., vyjadril súhlas s návrhom navrhovateľov. On je živnostník s predmetom podnikania stavebníctvo, avšak vzhľadom ku terajšej situácii ho živí jeho matka. Pol roka je doma, živnostenskú činnosť nevykonáva. Matke na domácnosť neprispieva, nevykonáva ani brigádnickú činnosť, nemá žiadne úspory, nevlastní žiaden majetok. Mešká pol roka s platením povinných odvodov. Od exekútora mu prišlo oznámenie za neplatenie výživného. Jeho matka posielala na účet V. mamy výživné, teraz prvý mesiac mešká. Dlh doplatí. Platby výživného sú posielané po 100,- eur mesačne. Od 6. 1. 2021 by mal nastúpiť pracovať do Švédska. Zmluvy ešte nemá podpísané. Stále platí rozhodnutie, na základe ktorého sa zaviazal k plneniu vyživovacej povinnosti v sumách po 100,- eur mesačne, s tým problém nemá. On sa o dcéru nemôže postarať. Pracoval v Nemecku, Belgicku, minulý rok v Rakúsku, teraz nepracuje. S navrhovateľmi je dohodnutý, že ak by dcéra niečo potrebovala, je k dispozícii. S dcérou nebýva v kontakte, naposledy to bolo asi pred dvomi mesiacmi na desať minút.

9. Okrem výsluchu navrhovateľov a obidvoch rodičov maloletej bolo oboznámené s obsahom listinných dôkazov zadovážených v konaní, najmä s rodným listom navrhovateľky, rodným listom matky maloletej a maloletého dieťaťa, so správou kolízneho opatrovníka zo zisťovania pomerov v rodine, s výsledkom lustrácie v registri priestupkov a v registri trestov, týkajúcich sa obidvoch navrhovateľov, s obsahom správy o povesti navrhovateľov, s písomným súhlasným stanoviskom otca, s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/30/2020, 9P/51/2018. Z rodného listu maloletej vyplýva, že jej matkou je V. B., rod. B., otcom je Q. X.T.. Rodičmi matky sú F. E., predtým B., rod. Š., otcom matky maloletej je L. B., nar. X. X. XXXX. Z výsledku lustrácie v registri obyvateľov vyplýva, že matke V. B. sa narodila dňa XX. X. XXXX dcéra Z. R. Č.Y.. Zo správy o povesti vypracovanej Obcou W. R. dňa 19. 11. 2020 vyplýva, že navrhovatelia žijú v obci W. R., pravidelne sa zapájajú do obecných brigád, sú nápomocní pri akýchkoľvek činnostiach poriadanych obcou. V bydlisku žijú spoločne s dvomi

synmi a maloletou K. D. X.. Matke dieťaťa - V. B. bol na žiadosť vlastníka nehnuteľnosti zrušený trvalý pobyt ku dňu 4. 8. 2020. Obec doručovala spoločenskú záruku (pozn. vo vzťahu ku navrhovateľovi) dňa 22. 6. 2020. Obci nie je známe, že by sa navrhovatelia dopúšťali protispoločenskej činnosti, ich správanie nebolo predmetom prejednávania v komisii pre verejný poriadok, neboli im uložené žiadne opatrenia zo strany obce.

Z výsledku lustrácie v registri priestupkov vyplýva, že títo nemajú žiaden záznam. Z odpisu registra trestov GP SR zo dňa 13. 11. 2020 vyplýva, že odsúdenie, o ktorom sa vyjadril navrhovateľ, nie je zatiaľ v evidencii zaznamenané. Zo spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/51/2018 vyplýva, že maloletá K. D. X. bola rozsudkom zo dňa 27. 6. 2018, na základe schválenej rodičovskej dohody, zverená do osobnej starostlivosti matke V. B.. Obidvaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej po 100,- eur mesačne, počnúc od 2. 5. 2018. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/30/2020 - 20 zo dňa 16. 4. 2020 súd schválil právny úkon - odmietnutie dedičstva zo dňa 10. 4. 2019, v dedičskej veci po poručiteľovi Ľ. B. zomrelom X. X. XXXX, otcovi matky maloletej, z dôvodu zadlženia pozostalosti v rozsahu: - 26.961,22 eur.

10. V záverečnom návrhu zotrvali navrhovatelia na zverení maloletej do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Zástupca obidvoch navrhovateľov sa vyjadril, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že ani u jedného z rodičov nie sú vytvorené vhodné podmienky pre maloletú. V jej záujme je, aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Nie je správne, aby bola maloletá u matky, pretože by mala pociť, že je nechcená, keďže vie, ako sa ku nej správa súčasný matkin partner. Pokiaľ ide o odsúdenie navrhovateľa, uvedená skutočnosť nebráni zvereniu maloletej do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Menovaný nemá žiadne záznamy, z jeho strany išlo o ojedinelý exces, ktorý oľutoval. Tak obec, ako aj iné subjekty, sa za jeho nápravu zaručili.

11. Prokurátor v záverečnom návrhu poukázal na skutočnosť, že ide o osobitnú situáciu v predmetnej veci, avšak maloletá už mesiace žije v domácnosti navrhovateľov, preto má dôvod domnievať sa, že jej zverenie do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti bude v jej záujme. Súčasne navrhol zaviazat' obidvoch rodičov vyživovacou povinnosťou, ktorej výšku ponecháva na úvahe súdu s tým, že výplata výživného bude poukazovaná v prospech účtu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

12. Matka vyjadrila súhlas so zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti jej matky a jej manžela. Navrhla určiť výživné v sumách po 30,- eur mesačne, vyššie výživné nie je v jej možnostiach. Otec maloletej v záverečnom návrhu opätovne vyjadril súhlas s návrhom navrhovateľov a navrhol ponechať výšku výživného v sumách po 100,- eur mesačne. Svojej vyživovacej povinnosti si je vedomý, aj to, že výživné sa platí úradu.

13. Na základe vykonaného dokazovania bolo jednoznačne a bez pochybností preukázané, že maloletá K. D. X. sa fakticky viac ako pol roka nachádza v osobnej starostlivosti svojej starej matky a jej manžela. Vychádzajúc i zo zistení kolízneho opatrovníka bolo preukázané, že matka býva spolu so svojim súčasným priateľom X. Č. v dvojizbovom nájomnom byte v R. V.. Byt je kompletne zariadený, napojený na energie, udržiavaný v čistote a poriadku. Matka je na materskej dovolenke, dňa XX. X. 2020 sa jej narodilo ďalšie dieťa, žije v jednej domácnosti so svojim partnerom i maloletou Z. R. Č.. Otec maloletej má stanovené výživné vo výške 100,- eur mesačne, svoju vyživovaciu povinnosť si plní nepravidelne. Kolíznym opatrovníkom boli prešetrované pomery v domácnosti matky i na základe anonymného podnetu, v ktorom sa uvádzalo, že z bytu počuť krik a plač dieťaťa. Zo šetrenia pomerov v bydlisku navrhovateľov bolo zistené, že obývajú trojizbový byt v W.Č. R. s dvomi dospelými synmi. Domácnosť je kompletne zariadená, udržiavaná v čistote a poriadku. Maloletá má k dispozícii vlastnú detskú izbu, prispôsobenú jej potrebám. Prostredie je podnetné, vhodné na výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa. Stará matka pracuje ako účtovníčka v maklérskej spoločnosti V., jej manžel v čase podania správy pracoval ako príslušník Mestskej polície v R. V.. Spoločný príjem dosahovali v júni 2020 vo výške cca 1700,- eur mesačne, uhrádzajú potreby maloletej. Otec maloletej začal so starou matkou komunikovať, má záujem prispievať na výživu maloletej, taktiež vyrovnat' dlh na výživnom.

14. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zverit' maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zverit', sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a

spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

15. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

16. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

17. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

18. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

19. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

20. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

21. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

22. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o

dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

23. Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine hradná osobná starostlivosť zaniká

a. dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, b. smrťou maloletého dieťaťa, c. smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, d. právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, e. právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, f. rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46 <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-36>>.

24. Podľa ust. § 47 ods. 2 Zákona o rodine súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

25. Podľa ust. § 47 ods. 5 Zákona o rodine ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. 26. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. 27. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. 28.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

29. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

30. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

31. Podľa § 75 ods. Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

32. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

33. Podľa § 78 ods. 1 dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

34. V súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami, na základe výsledkov vykonaného dokazovania, súd dospel k záveru o splnení podmienok pre zverenie maloletej do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a jej manžela. Preukázané bolo, že navrhovatelia sa o maloletú dlhodobo starajú, v ich starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky, maloletej poskytujú primerané rodinné zázemie, bývanie, stravovanie, ošatenie, zabezpečujú jej zdravotnú starostlivosť, venujú jej adekvátnu osobnú starostlivosť, vytvárajú podnetné a vhodné podmienky pre jej zdravý vývoj, s maloletou majú vytvorený pevný, spriaznený citový vzťah. Obidvaja navrhovatelia majú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, taktiež osobnostné, morálne predpoklady poskytovať spoločnú náhradnú starostlivosť maloletej v jej najlepšom záujme. Hoci v konaní bolo preukázané, že v čase po podaní návrhu navrhovateľ bol odsúdený pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, keď viedol osobné motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, uvedená skutočnosť nevnáša pochybnosti do spôsobilosti navrhovateľa poskytovať maloletej adekvátnu osobnú starostlivosť. U navrhovateľa bolo preukázané, že sa jedná o ojedinelý exces, ktorým sa dopustil porušenia zákona, a aj keď súd

konštatuje, že išlo o porušenie zákona, ktoré nie je zanedbateľného významu, na druhej strane, uvedená skutočnosť inak nedevaluje osobnostné predpoklady navrhovateľa poskytovať maloletej, v súčinnosti s navrhovateľkou, vyhovujúce podnetné a vhodné prostredie pre jej výchovu a starostlivosť. Keďže v konaní neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by bránili vyhovneniu návrhu navrhovateľov na zverenie maloletej do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, súd, aj v intenciách skutočností zistených pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, zveril maloletú do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti obidvoch navrhovateľov, pretože v danom štádiu je to riešením, ktoré je v najlepšom záujme maloletej. Prostredie u matky a jej terajšieho partnera nie je pre ňu vhodným prostredím. Z vyjadrení navrhovateľov, samotnej matky, i z výsledkov šetrenia kolíznym opatrovníkom vyplýva, že matka nie je schopná poskytnúť maloletej priaznivé podmienky pre jej starostlivosť a výchovu.

35. Maloleté dieťa má právo, aby vyrastalo v atmosfére harmonického rodinného prostredia, šťastia, lásky, porozumenia, stability a tolerancie. V prostredí u matky a jej partnera maloletá takého výchovné prostredie nenachádza. Zverenie do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov je v záujme jej všestranného zdravého vývoja, najmä pozitívneho rozvoja osobnosti, jej nadania, rozumových a fyzických schopností, mravného, duchovného a sociálneho rozvoja. Uvedené rozhodnutie súdu plne korešponduje i s právami dieťaťa zakotvenými v Dohovore o právach dieťaťa a v iných súvisiacich právnych predpisoch. V súlade s uvedenými konštatovaniami súd zveril maloletú do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, pričom navrhovatelia sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu ako rodičia, majú právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok v bežných veciach. Ani jednému z rodičov neboli odňaté rodičovské práva a povinnosti. Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť, súd vychádzal z aktuálnych majetkových, zárobkových možností a schopností obidvoch rodičov. Matka je v súčasnosti na materskej dovolenke s príjmom nepresahujúcim sumu 500,- eur mesačne, v starostlivosti má ďalšie maloleté dieťa, jej partner má príjem z brigádnickej činnosti nepresahujúcej sumu 300,- eur mesačne. Napriek tomu, že otec nevykonáva živnostenskú činnosť viac ako pol roka a nemá žiaden príjem, súd akceptoval jeho vôľu pokračovať i naďalej v plnení vyživovacej povinnosti určenej posledným rozsudkom o výživnom vo výške 100,- eur mesačne. Pri stanovení tejto sumy výživného súd vychádzal i z vyjadrenia otca o jeho prísľube práce v najbližšom období, pričom súd zdôrazňuje, že takto určené výživné je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Otec je fakticky dobrovoľne zárobkovo nečinný, nezamestnaný, a skutočnosť, že aktuálne nevykonáva žiadnu živnostenskú činnosť, nemôže byť vyhodnotená v neprospech maloletého dieťaťa.

36. Súd zaviazal matku plnením vyživovacej povinnosti v sumách po 30,- eur mesačne a otca v sumách po 100,- eur mesačne, pričom obidvaja rodičia sú povinní platiť výživné Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

37. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.